

PATENTNI SPIS BR. 6264

Nicolas Monnier, industrijalac, Valance sur Rhône, Francuska.

Kočnica za zavrtnj.

Prijava od 14. maja 1928.

Važi od 1. januara 1929.

Traženo pravo prvenstva od 25. maja 1927. (Francuska).

Ovaj pronalazak ima za predmet jednu kočnicu za zavrtnj koja se može primeniti na kakav tip zavrtnja, a da se ne zahteva rad ni na zavrtnju ni na telu i sastoji se u bitnosti iz tri dela: jednog povijenog koluta u obliku kutije sa središnjim otvorom; čija je ivica helikodjalno izvedena i istoga hoda kao i na zavrtnju, obod pomenute kutije izbušen je radi prijema opruge, koja je u njoj smeštena; jedne opruge od čelične žice takvog oblika, da se jedan od njenih vrhova upire u zavrtnj, a izvedena je u obliku petlje, da bi se mogao smestiti zavrtnj; najzad iz jednog koluta za zatvaranje koji se može učvrstiti u kutiji da bi se osigurao položaj opruge; ova poslednja nije neophodna; i jedna varijanta pronalaska sastoji se u frezovanju zavrtnja prema nutarnjem obliku kutije i dimniranju kutije i u smestaju opruge u ovako frezovanom zavrtnju.

Ova kočnica za zavrtnj osobitog je dejstva; ona drži čvrsto zavrtnj i čini da se apsolutno ne može odvrtiti ni iz jednog položaja uvrtnja; postavlja se, ili vadi rukom bez pomoći na kakve sprave; ne predstavlja nikakvu zapletenu konstrukciju odnosno zavrtnja; najzad ona je znatno niže cene od dosadanih neodvrtljivih zavrtnja, naročito zbog toga, što ne zahteva nikakav rad na zavrtnju, telu, otvora, žljebu, frezovanju i t. d.

Ostale odlike i preimućstva pronalaska uvideće se u ostalom iz opisa koji sledi i

koji se oslanja na priloženi crtež, isključivo dat kao primer i u kome:

Sl. 1 pokazuje u poprečnom i horizontalnom preseku kutiju kočnice kod koje je ivica središnjeg otvora isečena šlancovanjem.

Sl. 2 prikazuje oprugu kočnice;

Sl. 3 pokazuje u poprečnom i horizontalnom preseku kolut za zatvaranje kutije;

Sl. 4 odgovara sl. 1 i predstavlja varijantu kutije prema kojoj je ivica središnjeg otvora isečena i izvedena kao helisa da bi se dobila željena loža;

Sl. 5 prikazuje bočni i horizontalni izgled triju sastavljenih delova;

Sl. 6 je horizontalni izgled učvršćene kočnice, kolut za zatvaranje je podignut;

Sl. 7 je ista, projekcije otvorene kočnice,

Sl. 8 i 9 odnose se na jednu varijantu pronalaska prema kojoj je kočnica izvedena na samom zavrtnju.

Prema prikazanom načinu izvođenja, kočnica na zavrtnj sastoji se u bitnosti iz tri dela:

1. kutije A, povijenog lima, čiji je spoljni obod G vrlo rado nareckan, da bi se olakšalo uvrtnje rukom i koji nosi tri nejednaka izreza a, b, c; ivica h središnjeg otvora kutije izvedena je u obliku helise, istoga koraka kao i loza na zavrtnju, za koji je kočnica namenjena; ovo davanje oblika ivici h može se izvesti bilo povijanjem pošto se prethodno iseče mali radi-

alni jezičak *i* koji dozvoljava deformaciju, bilo izvođenjem spiralnog procepa *k* na dnu kutije *i* gradeći tako isečeni na dnu segment *m* u obliku helise; bilo ma kakvim drugim podesnim načinom; u svakom slučaju daje se ovako previjenoj ivici *h* profil helise istoga koraka kao i odgovarajući zavrtanj. Sl. 1 odnosi se na prvi način izvođenja oblika, sl. 4 na drugu metodu;

2. opruge kočnice *B* iz čelične žice, sličnog oblika predstavljene na sl. 2 sadrži u glavnom vrh *p* koji je namenjen za učvršćavanje zavrtanja, lakat *d*, petlju *e* u centru opruge i lakat *f* prema suprotnom kraju vrha *p*; kada se opruga *B* postavi u kutiju *A*, savijutci *d*, *e*, *f*, opruge treba da dođu u odgovarajuće proreze *a*, *b*, *c*, kutije;

3. koluta za zatvaranje *C* prostog oblika, koji je namenjen da se učvrsti na kutiju *A* kako bi sprečio oprugu *B*; da se ne izvuče iz kutije; ivica središnjeg otvora koluta *C* ima znatno veći prečnik od središnjeg otvora kutije *A*, da ne bi morao biti narezan.

Način dejstva ove kočnice na zavrtanj je sledeći:

Kočnica *B* u otvorenom je položaju kao što je predstavljeno na sl. 7; t. j. kočnica ne prilazi na lozu tela, savijutak *d* kočnice *B* smešten je u prorez *a* kutije *A*. Petlja *e* izlazi kroz prorez *b*; savijutak uvučen je u prorez *c*, a vrh *p* kočnice uklonjen je iz loze tela.

Premeštanjem petlje *e* u smislu strelice *t* savijutak *f* kočnice izvlači se iz proreza *c*, cela kočnica *B* obrće se u prorezu *A*; vrh *p* zailazi u lozu tela, gde je uvek zadržan elastičnošću obeju grana opruge kočnice. Grana *p* koja obrazuje vrh sračunata je na toliku dužinu da u trenutku kada se osloni o lozu tela obrazuje vrlo; mali ugao u odnosu na liniju *ao* koja spaja prorez *a* sa središtem *o* dna kutije; tako se ostvaruje apsolutno učvršćivanje, baš i ako bi se htela da odvrti kutija *A*. Ovaj položaj učvršćene kočnice predstavljen je sl. 6.

Da bi se izvelo odvrtanje, treba pomeriti oprugu *B* posredstvom petlje *e* u suprotnom smislu, t. j. u smislu strelice *s* da bi se savijutak *f* doveo u prorez *c* a time postigao oslobađanje *p* iz loze.

Razume se pronalazak nije ograničen na detalje izvođenja pokazane i opisane koji su izabrani samo kao primer. Različite delove koji sačinjavaju kočnicu mogu dobiti vrlo različite varijacije u obliku, dimenzijama i smeštanju; čak kolut *c* može da se

izostavi ako oblik kutije *A* ne zahvata njeno prisuslvo. Spoljni oblik kutije može biti okrugao ili poligonog oblika (na pr. šestostrani) i t. d.

Jedna varijanta pronalaska predstavljena je sl. 8 i 9; prema njoj kočnica za zavrtanj ostvarena je na samom zavrtanju; nema dakle kutije *A* već je zamenjena u celini samim zavrtanjem *E* u kome se frezuje ležište *u* istoga oblika kao kutija *A* gore opisana: ležište *u* ima tri izreza *a*, *b*, *c*, za rukovanje oprugom *B*; i zavrtanj se obično zatvara kolutom *C*. Funkcija ovog uređaja je ista kao i onoga koji je opisan uz kočnicu iz tri dela.

Patentni zahtevi:

1. Kočnica za zavrtanj naznačena time, što se sastoji iz jedne ili više čeličnih ili drugih opruga, postavljene u ravan normalnu na osovinu tela zavrtanja i čiji se jedan vrh upire o losu pomenulog zavrtanjskog tela, kada se pomenuta ili pomenute opruge obrću u smislu odvrtanja; pomenute opruge služe kao učvršćenje zavrtanja.

2. Kočnica za zavrtanj po patentnom zahtevu 1, naznačena time, što je pomenuta opruga smeštena u unutrašnjost kutije, koja se može navrtati na pomenuto telo ili zavrtanj iznad zavrtanja kočnice.

3. Kočnica za zavrtanj prema patentnom zahtevu 2, naznačena time što čelična opruga nosi lakat, koji se smešta u otvor kutije i koji igra ulogu oslonca pri kretanju opruge u kutiju.

4. Kočnica za zavrtanj prema patentnom zahtevu pod 3, naznačena time, što opruga ima i jednu petlju koja prolazi kroz široki otvor na kutiji, ova petlja može da služi bilo za rukovanje oprugom bilo kao vodište za njeno kretanje.

5. Kočnica za zavrtanj prema patentnom zahtevu 3 i 4, naznačena time, što opruga ima još jedan lakat koji ulazi u odgovarajući otvor kutije u položaju slobodnog kretanja zavrtanja.

6. Kočnica za zavrtanj prema patentnom zahtevu pod 1, naznačena time, što su pomenuta ili pomenute opruge smeštene u ležište načinjeno na jednoj od strana samog zavrtanja.

7. Kočnica za zavrtanj prema patentnim zahtevima koji prethode, naznačena time, što su kutija ili zavrtanj zatvoreni kolutom probušeni u središtu radi slobodnog prolaza tela.

Fig. 1

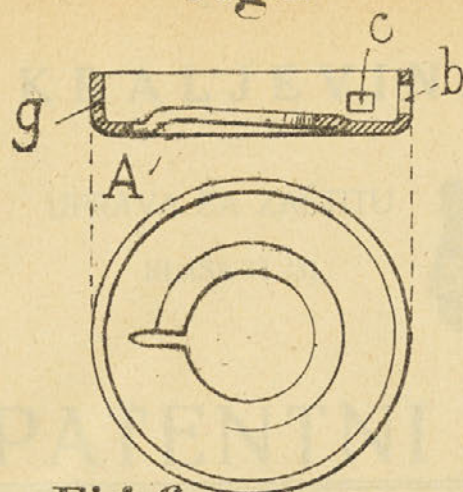

Fig. 4 Ad patent broj 6264.

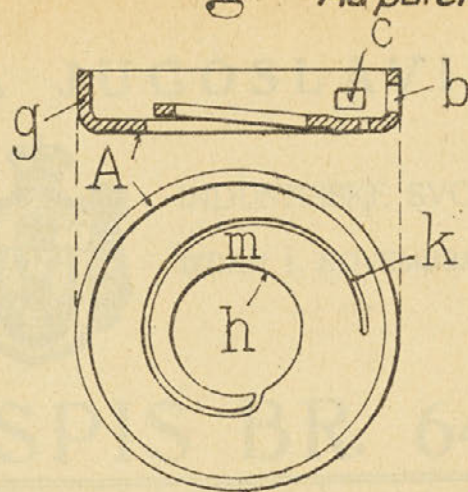

Fig. 6

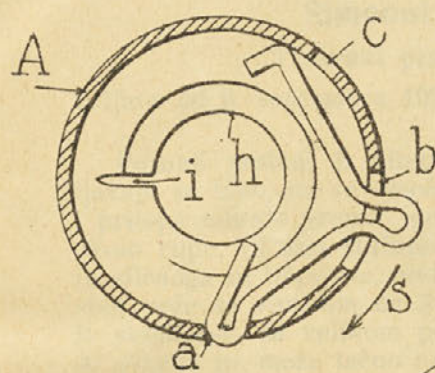

Fig. 2

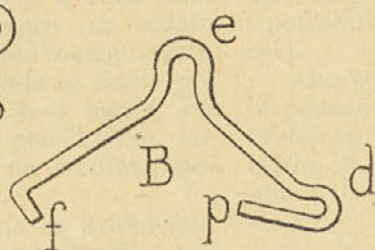

Fig. 7

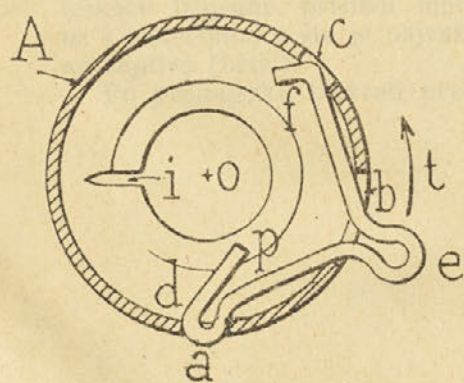

Fig. 3

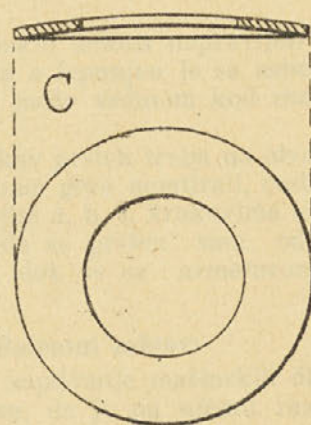

Fig. 9

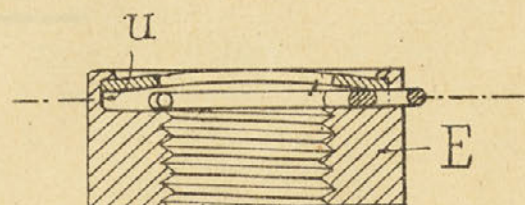

Fig. 5

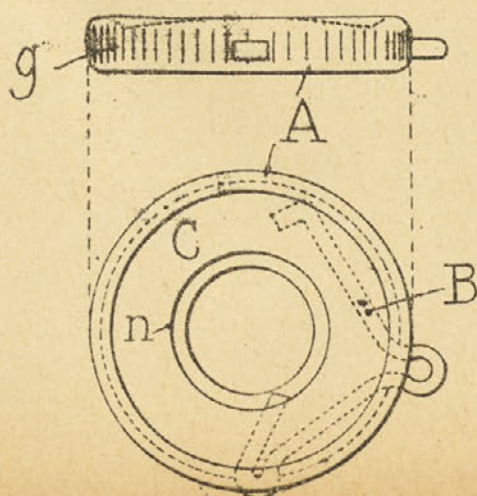

Fig. 8

